

TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 9

יבל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה

« Yaval — il fut le père de ceux
qui habitent sous des tentes »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/9/

1 יכל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה. ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל תופש כנור ועוגב. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל בעלי השיר יוצאין בשיר כו'.

«Yaval — il fut le père de ceux qui habitent sous des tentes et [élèvent] du bétail. Le nom de son frère était Yuval; il fut le père de tous ceux qui jouent de la harpe et de la flûte.» Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Tous ceux qui possèdent un chant (shir) sortent avec le chant», etc.

פ"י שכל בחי' העלאה ממהות למהות כמו מג"ע [מגן עדן] התחתון לג"ע [לגן עדן] העליון וכדומה הוא ע"י השיר שהוא בחי' בטול היש

Cela signifie que toute élévation d'un état d'existence à un autre — par exemple du Gan Eden inférieur au Gan Eden supérieur, et ainsi de suite — se fait par le chant, qui correspond au niveau de l'annulation du yesh («quelque chose») (bitoul hayesh).

וכנודע שלא יוכל להתהוות מיש לא"כ [אלא אם כן] נעשה היש תחילה בחי' אין אז יוכל להתהוות ממנו יש אחר בתוס' [בתוספת] ברכה.

Comme on le sait, un «quelque chose» ne peut venir à l'existence à partir d'un «quelque chose» que si le «quelque chose» devient d'abord un état de «rien»; alors un autre «quelque chose» peut en venir à l'existence, avec une bénédiction accrue.

כמשל הגרעין הנזרע בארץ שצריך להיות נרקב בארץ ואח"כ יכול לצמוח מזה הרבה גרעינים [גרעינים].

C'est comme la graine semée en terre, qui doit pourrir dans la terre; ensuite, de nombreuses graines peuvent pousser à partir d'elle.

2 וכמו"כ [וכמו כן] למעלה בנשמות ומלאכים כדי שיהיה לו עלייה בתוספת השגה צריך מקודם להיות בבחי' בטול היש והשגה ראשונה שהיה לו ואח"כ יוכל לעלות השגה יותר גדולה

De même, en haut, pour les âmes et les anges : pour s'élever en acquérant une compréhension supplémentaire, il faut d'abord parvenir à l'annulation de soi (bitoul), de son « existence en tant que quelque chose » et de la première compréhension que l'on avait eue ; ensuite seulement, on peut s'élever vers une compréhension plus grande.

וזהו בחי' עמוד שבין ג"ע [גן עדן] התחתון לג"ע [לגן עדן] העליון הוא בחי' בטול כנ"ל

Et tel est le niveau de la colonne entre le Jardin d'Éden inférieur et le Jardin d'Éden supérieur : c'est le niveau du bitoul, comme mentionné plus haut.

וזהו כל בעלי השיר יוצאין בהשגתם ונמשכים לעלות למעלה ע"י השיר ולכן בשעת הקרבת הקרבן היה צריך להיות ג"כ שיר

Et tel est [le sens de] « tous ceux qui possèdent un chant sortent » — dans leur compréhension — « et sont entraînés » à s'élever vers le haut par le chant. C'est pourquoi, au moment où le sacrifice était offert, il fallait également un chant,

כי ענין הקרבנות הוא העלאה ממטה למעלה אשה ריח ניחוח וצריך לזה ג"כ בחי שיר בחי בטול כנ"ל שיוכל להתעלות:

car la nature des sacrifices est une élévation du bas vers le haut, « une offrande consumée par le feu, un parfum agréable » ; pour cela aussi, il faut le niveau du chant, le niveau du bitoul, comme mentionné plus haut, afin que le sacrifice puisse s'élever.

3 והנה יש שיר פשוט ושיר כפול וכנודע שבהעמוד יש ג' גוונים חור וסומק שהוא בחי חו"ג [חסד וגבורה] וירוק בחי התכללות כו'. כי הנה בבחי בטול יש הרבה מדרגות.

Or, il existe un chant simple et un chant double. Comme on le sait, la colonne présente trois couleurs : le blanc et le rouge, qui sont le 'Hessed (bonté) et la Guevoura (retenue), et le vert, qui représente le niveau de l'intégration, etc. Car, dans le domaine de l'annulation de soi (bitoul), il existe de nombreux degrés.

יש בחי בטול פשוט נקודה אחת בחי יו"ד ויש בחי בטול שנכלל בזה גם מדות בחי אהבה או יראה וכו' וכן בחיצוניות המדות שהן חו"ג [חסד וגבורה] יש התכללות ג"כ חסד שבגבורה

Il existe un niveau de bitoul simple, un point unique, le niveau du Youd ; et il existe un niveau de bitoul où sont également inclus les attributs émotionnels (midot) — le niveau de l'amour ou de la crainte, etc. De même, dans la dimension extérieure ('hitsoniyout) des attributs émotionnels, qui sont le 'Hessed et la Guevoura, il y a aussi une intégration : le 'Hessed dans la Guevoura,

כמו המכה את בנו שהוא בחי גבורה ונכלל בזה בחי חסד ואהבה שמחמת אהבה רצונו להדריכו בדרך הישר ולכן מכה דייקא בנו ולא אחר כי את אשר יאהב יוכיח.

comme lorsqu'un homme frappe son fils, ce qui relève de la Guevoura et inclut également le 'Hessed et l'amour : par amour, il veut le guider sur le droit chemin ; c'est pourquoi il frappe précisément son fils, et non un autre, car « celui qu'Il aime, Il le reprend ».

וכשהבטול הוא בטול פשוט נקרא שיר פשוט וכשיש בזה עוד מדה אחת אהבה או יראה (עמ"ש כפי הזהר פ' קרח ע"פ קרואי מועד) נקרא שיר כפול

Lorsque le bitoul est un bitoul simple, on l'appelle un chant simple ; et lorsqu'il comporte un attribut supplémentaire, l'amour ou la crainte (voir ce qui est expliqué dans le commentaire du Zohar, paracha Korach, sur le verset « convoqués à l'assemblée »), on l'appelle un chant double ;

וכשיש התכללות המדות (אהו"ר [אהבה ויראה] גם שניהם בהבטול) נק' שיר משולש ועד"ז יש ג"כ שיר מרובע et lorsqu'il y a intégration des attributs (l'amour et la crainte, tous deux réunis dans le bitoul), on l'appelle un chant triple ; de la même manière, il existe aussi un chant quadruple

(עמ"ש בענין תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר שהן התכללות ד' בחי' יחד אהו"ר [אהבה ויראה] ורחמנות ובחי' שש הוא האהבה מוסתרת כו')

(voir ce qui est expliqué au sujet de la laine bleue, de la laine pourpre, de la laine écarlate et du lin retors (shesh), qui représentent l'intégration de quatre niveaux réunis : l'amour, la crainte et la compassion ; et le niveau de shesh est l'amour caché, etc.),

כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם שהוא התכללות מצפון לדרום ע"י הרוח המנשב מצפון לדרום car « comme les quatre vents des cieux, Je vous ai dispersés », ce qui correspond à l'intégration du nord au sud par le vent qui souffle du nord au sud,

וכן ממזרח למערב כו' (ולפעמים יש התכללות כל הד' בחי' מזרח מערב צפון ודרום ע"י הרוח המנשב כך כו')

et de même de l'est à l'ouest, etc. (et parfois, les quatre niveaux — l'est, l'ouest, le nord et le sud — sont tous intégrés par le vent qui souffle ainsi, etc.).

וזהו ג"כ ענין הליכת השמש ממזרח למערב הוא ג"כ ענין בטול

C'est également le sens du déplacement du soleil d'est en ouest : c'est aussi une forme d'annulation de soi (bitoul) ;

והוא בחי' נפש שבשמש שהוא בחי' השגתה ומחמת זה גוף השמש הולך תמיד בגשמיות בבחי' בטול (כמבואר בענין שמש בגבעון דום כו' בדרוש דחרבות צורים).

et cela relève du niveau de l'âme qui se trouve dans le soleil, c'est-à-dire de sa compréhension ; et, de ce fait, le corps du soleil se déplace constamment, dans le monde physique, dans un état de bitoul (comme cela est expliqué à propos de «Soleil, tiens-toi immobile à Givon», etc., dans le discours «Couteaux de silex»).

ויש בזה ב' דעות בהליכתה אם הוא מצד אהבה ותשוקה או מצד בטול הפשוט. ובאמת יש לפעמים בטול פשוט ולפעמים יש בזה ג"כ בחי' אהבה כנ"ל

Il existe deux avis au sujet de son mouvement : est-il dû à l'amour et au désir ardent, ou au bitoul pur ? En vérité, il y a parfois un bitoul simple, et parfois il y a aussi en cela un aspect d'amour, comme indiqué plus haut

(וז"ש [וזהו שכתוב] וזרח השמש כו' הולך אל דרום וסובב אל צפון כו' וכדפי' ע"ז בזהר ר"פ ויצא שהוא להיות בחי' התכללות ד' בחי' מזרח ומערב צו"ד [צפון ודרום] כו' וזרח ובא הן מזרח ומערב):

(et c'est [le sens de] «Et le soleil se lève», etc., «il va vers le sud et tourne vers le nord», etc., comme le Zohar l'explique à ce sujet au début de la paracha Vayetzei : c'est afin qu'ait lieu l'intégration des quatre niveaux — l'est et l'ouest, le nord et le sud, etc. ; «se lève» et «se couche» désignent l'est et l'ouest) :

4 וזהו ענין יובל אבי כל תופש כנור כו' פי' יובל לשון הולכה שמוביל וממשיך למעלה ע"י כנור ועוגב בחי' שיר כנ"ל שע"י השיר הוא העלייה יוצאין בשיר כו'.

Et voici le sens de «Yuval, le père de tous ceux qui jouent de la harpe», etc. Le sens est le suivant : Yuval est un terme de holachah [acheminement], car il est movil [il conduit] et attire vers le haut au moyen de la harpe et de la flûte, le niveau du chant mentionné plus haut ; car c'est par le chant qu'a lieu l'ascension — «ils sortent avec un chant», etc.

5 ויבל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה כי כתיב לשמש שם אהל בהם פי' כדי שיהיה להשמש בחי' זו שיהיה לה בחי' בטול ותשוקה הוא ע"י אהל בהם.

«Et Yaval fut le père de ceux qui habitent sous des tentes et [gardent] du bétail» ; car il est écrit : «Il a placé une tente pour le soleil en eux.» Le sens est que, pour que le soleil possède cette qualité — celle d'avoir l'annulation de soi (bitoul) et un désir ardent —, cela se fait par «une tente en eux».

אהל הוא מבחי' מקיף מלמעלה נמשך הארה זו שתהיה תמיד בבחי' בטול וזהו בחי' יבל לשון ויבל לחמורים שהוא ענין בלכול ותערובות

Une tente relève d'une lumière englobante: d'en haut est attirée cette lumière, afin que le soleil soit constamment en état de bitoul. Tel est le niveau de Yaval, dont le nom évoque le terme «il donna du fourrage (vayavol) aux ânes», qui renvoie à un mélange (bilboul) et à un amalgame.

פי' שהיא הארה מבחי' מקיף ששם הוא בלי התחלקות ויוכל להתערב הכל שיומשך הארה גם למטה שיוכל להיות אח"כ בחי' יובל אבי כל תופש כנור שהוא בחי' בטול כנ"ל

Le sens est qu'il s'agit d'une lumière provenant du niveau de la lumière englobante, où il n'y a aucune division et où tout peut être mêlé, de sorte que cette lumière puisse aussi être attirée vers le bas; ainsi pourra ensuite exister le niveau de «Yuval, père de tous ceux qui manient la harpe», qui est le niveau du bitoul, comme mentionné plus haut.

וזהו אבי יושב אהל ומקנה שבחי' אהל הוא בחי' מקיף כנ"ל ולכן יוכל להיות גם למקנה להמשיך למטה (כי המקיף אין בו מעלה ומטה כמ"ש ומתחת זרועות עולם)

Tel est le sens de «le père de ceux qui habitent sous des tentes et [gardent] du bétail»: le niveau de la «tente» est celui de la lumière englobante, comme mentionné plus haut, et c'est pourquoi il peut aussi s'étendre au bétail, afin de faire descendre en bas — car la lumière englobante ne comporte ni haut ni bas, comme il est écrit: «et, au-dessous, sont les bras éternels».

כמו יעקב שהיה רועה צאן מקל לבנה לח כו' (התכללות חג"ת [חסד גבורה תפארת] ע' [עייין] זהר ויצא)

Comme Yaakov, qui faisait paître des moutons — «un bâton de peuplier blanc encore humide», etc. (l'intégration de 'Hessed, Guevoura et Tiferet; voir le Zohar, Vayetzei).

שאדם אחר רועה צאן הוא רועה בגשמיות משא"כ יעקב שהיה יושב אהלים המשיך מבחי' מקיפים להיות רועה צאן

Un autre homme qui fait paître des moutons le fait de manière physique; Yaakov, en revanche, qui «habitait sous des tentes», attira du niveau des lumières englobantes pour faire paître des moutons.

וזהו יושב אהל ומקנה כנ"ל (ועמ"ש מענין יובל בפי' שלח ע"פ מקושש ועיין עוד מענין מקנה בפי' ויצא ע"פ ושש שנים בצאנך כו' וע"פ ואלה המשפטים כו'):

Tel est, comme mentionné plus haut, le sens de «habiter sous des tentes et [garder] du bétail». (Voir aussi ce qui est expliqué au sujet de Yuval dans Parshas Shelach, sur le verset «ramassant [du bois]», et, pour en savoir davantage sur le «bétail», dans Parshas Vayetzei, sur le verset «et six années pour ton troupeau», etc., ainsi que sur le verset «Et voici les lois», etc.)

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/9/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak